

17.06.2024

Asia/3

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33 (Meritullinkatu 8)
00023 VALTIONEUVOSTO

§ 386

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

HEL 2024-007211 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista koskevia säännöksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa.

Yhteiset sosiaali- ja terveydenhuollon voimavarojen johtamisessa tarvittavat alueelliset ja kansalliset toimivaltuudet eivät ole tällä hetkellä selkeät ja riittävät vastaamaan ulko- ja turvallisuuspoliittisiin uhkakuviin, etenkin vakavammassa normaaliolojen häiriötilanteissa. Esitetyt muutokset ovat perusteltuja, tarpeellisia ja oikean suuntaisia.

Esitetyillä muutoksilla toteutetaan varsin hyvin sitä keskeistä periaatetta, että häiriötilanteidenkin johtamisen tulee perustua mahdollisimman pitkälle normaaliolojen johtamisjärjestelmälle.

Ehdotettujen menettelyjen monimutkaisuus toisaalta alleviivaavaa sitä, kuinka vaikeaa on säädellä menettelyistä ja päätöksenteosta, joita on tarkoitus toteuttaa yhteistyösopimusten varassa toimivilla yhteistyöalueilla. Valittu malli on ehdottomasti toimivampi, kuin yhteistyöalueiden aseman muuttaminen ja kokonaan uuden hallinnon tason luominen.

Helsingin kaupunki ehdottaa esitysluonnokseen joitakin muutoksia, joilla selvennettäisiin sekä kansallisten periaatteiden määrittelyjä että päätöksenteon menettelyjä.

Helsingin kaupungin muutosehdotukset esitykseen

17.06.2024

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa edellytetään, että yhteistyöaluesopimuksessa sovitaan muun muassa valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä. Sääntelyratkaisusta ei välity perusteluissa laajasti käsitelty tarve saada aikaan nimenomaan kansallisesti yhtenäisen näkemys muun muassa valmiussuunnitelmien keskeisestä sisällöstä ja varautumisen tasoista.

Mainitun kohdan säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sääntelyllä pyritään turvaamaan saman yhteistyöalueen eri hyvinvointialueiden asukkaiden välinen yhdenvertaisuus. Tämän lisäksi asukkaiden yhdenvertaisuutta tulisi tarkastella myös kansallisella tasolla. Sääntely ei saa yhteistyöaluesopimuksia laadittaessa johtaa siihen, että esimerkiksi valmiuden tasojen määrittelystä sovittaisiin eri tavalla eri yhteistyöalueilla.

Saman säännöksen 6 ja 7 kohdassa ehdotetaan sovittavaksi alueellisesti periaatteet, jolla yhteistyöalueen hyvinvointialueiden resursseja voidaan käyttää toisella hyvinvointialueella tai kansallisesti. Etenkin resurssien suuntaamisessa muiden yhteistyöalueiden käyttöön on perusteltua noudattaa kansallisesti yhtenäisiä periaatteita, jotka eivät eroa yhteistyöalueittain.

Helsingin kaupunki ehdottaa 50 a §:ään lisättäväksi asetuksenantovaltuutta. Asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä yhtenäisistä kansallisista valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä eri valmiuden säätelyn tasoilla sekä periaatteista yhteistyöalueet ylittävistä resurssien käytöstä.

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään tuesta ja ohjauksesta yksittäiselle hyvinvointialueelle. Osa tällaisesta tuesta on jo järjestetty kansallisesti, useimmiten sosiaali- ja terveysministeriön päätöksillä. Tiettyjen hyvinvointialueiden pysyväisluonteisista kansallisista vastuista varautumisessa ja valmiudessa olisi perusteltua säätää asetuksella. Tällaisia ovat esimerkiksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksen psykososiaalisen tuen palvelut. Tämän voisi mahdollisesti toteuttaa kirjaamalla asetuksenantovaltuuden järjestämislain 52 §:ään.

Muut huomiot hallituksen esityksestä

Etelä-Suomen yhteistyöaluetta sekä HUS-yhtymän ja Helsingin kaupungin välistä työnjakoa koskevat säännökset ovat kattavat ja perusteluissa on tärkeitä ja riittävän yksiselitteisiä huomioita työnjaosta.

Ehdotetun 50 b §:n 3 momentin ensimmäistä virkettä voisi selvyiden vuoksi harkita täydennettäväksi seuraavasti: Edellä 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettujen johtoryhmän jäsenten varajäsenineen tulee olla

17.06.2024

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

50 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja viranhaltijoita "tai heidän hallintosäännössä nimettyjä sijaisiaan".

Ehdotetun 50 c §:n 1 momentin 1 kohdassa puhutaan asian ratkaisemista 'yksittäisen yhteistyöalueen toimesta'. Yhteistyöalue ei ole julki-soikeudellinen yhteisö eikä oikeushenkilö, joka voisi ratkaista asioita. Säännökseen olisi tämän vuoksi hyvä rakentaa viittausetju esimerkiksi 50 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

Lausuntopyynnössä esitetyt tarkemmat kysymykset (kyllä/ei)

Antaisivatko ehdotetut muutokset riittävät mahdollisuudet hoitaa hyvinvointialueiden rajat ylittäviä häiriötilanteita käytännössä?

-Kyllä.

Tukisivatko ehdotuksen mukaiset yhteistyöaluetasoiset ja kansalliset järjestelyt hyvinvointialueiden valmiutta ja varautumista?

-Kyllä.

Olisivatko ehdotetut normaaliolojen häiriötilanteiden hoitamista koskevat toimintamallit toimivia myös poikkeusoloissa?

-Kyllä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.5.2024
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

17.06.2024

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 27.6.2024.

Kaupunginhallitus

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

3

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

HEL 2024-007211 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista koskevia säännöksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa.

Yhteiset sosiaali- ja terveydenhuollon voimavarojen johtamisessa tarvittavat alueelliset ja kansalliset toimivaltuudet eivät ole tällä hetkellä selkeät ja riittävät vastaamaan ulko- ja turvallisuuspoliittisiin uhkakuviin, etenkin vakavammassa normaaliolojen häiriötilanteissa. Esitetyt muutokset ovat perusteltuja, tarpeellisia ja oikean suuntaisia.

Esitetyillä muutoksilla toteutetaan varsin hyvin sitä keskeistä periaatetta, että häiriötilanteidenkin johtamisen tulee perustua mahdollisimman pitkälle normaaliolojen johtamisjärjestelmälle.

Ehdotettujen menettelyjen monimutkaisuus toisaalta alleviivaavaa sitä, kuinka vaikeaa on säädellä menettelyistä ja päätöksenteosta, joita on tarkoitus toteuttaa yhteistyösopimusten varassa toimivilla yhteistyöalueilla. Valittu malli on ehdottomasti toimivampi, kuin yhteistyöalueiden aseman muuttaminen ja kokonaan uuden hallinnon tason luominen.

Helsingin kaupunki ehdottaa esitysluonnokseen joitakin muutoksia, joilla selvennettäisiin sekä kansallisten periaatteiden määrittelyjä että päätöksenteon menettelyjä.

Helsingin kaupungin muutosehdotukset esitykseen

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa edellytetään, että yhteistyöaluesopimuksessa sovitaan muun muassa valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä. Sääntelyratkaisusta ei välity perusteluissa laajasti käsitelty tarve saada aikaan nimenomaan kansallisesti yhtenäinen näkemys muun muassa valmiussuunnitelmien keskeisestä sisällöstä ja varautumisen tasoista.

Mainitun kohdan säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sääntelyllä pyritään turvaamaan saman yhteistyöalueen eri hyvinvointialueiden asukkaiden välinen yhdenvertaisuus. Tämän lisäksi asukkaiden yhdenvertaisuutta tulisi tarkastella myös kansallisella tasolla. Sääntely ei saa yhteistyöaluesopimuksia laadittaessa johtaa siihen, että esimerkiksi valmiuden tasojen määrittelystä sovittaisiin eri tavalla eri yhteistyöalueilla.

Samana säännöksen 6 ja 7 kohdassa ehdotetaan sovittavaksi alueellisesti periaatteet, jolla yhteistyöalueen hyvinvointialueiden resursseja voidaan käyttää toisella hyvinvointialueella tai kansallisesti. Etenkin resurssien suuntaamisessa muiden yhteistyöalueiden käyttöön on perusteltua noudattaa kansallisesti yhtenäisiä periaatteita, jotka eivät eroa yhteistyöalueittain.

Helsingin kaupunki ehdottaa 50 a §:ään lisättäväksi asetuksenantovaltuutta. Asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä yhtenäisistä kansallisista valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä eri valmiuden säätelyn tasoilla sekä periaatteista yhteistyöalueet ylittävistä resurssien käytöstä.

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään tuesta ja ohjauksesta yksittäiselle hyvinvointialueelle. Osa tällaisesta tuesta on jo järjestetty kansallisesti, useimmiten sosiaali- ja terveysministeriön päätöksillä. Tiettyjen hyvinvointialueiden pysyväisluonteisista kansallisista vastuista varautumisessa ja valmiudessa olisi perusteltua säätää asetuksella. Tällaisia ovat esimerkiksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksen psykososiaalisen tuen palvelut. Tämän voisi mahdollisesti toteuttaa kirjaamalla asetuksenantovaltuuden järjestämislain 52 §:ään.

Muut huomiot hallituksen esityksestä

Etelä-Suomen yhteistyöaluetta sekä HUS-yhtymän ja Helsingin kaupungin välistä työnjakoa koskevat säännökset ovat kattavat ja perusteluissa on tärkeitä ja riittävän yksiselitteisiä huomioita työnjaosta.

Ehdotetun 50 b §:n 3 momentin ensimmäistä virkettä voisi selvyiden vuoksi harkita täydennettäväksi seuraavasti: Edellä 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettujen johtoryhmän jäsenten varajäsenineen tulee olla 50 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja viranhaltijoita ”tai heidän hallintosäännössä nimettyjä sijaisiaan”.

Ehdotetun 50 c §:n 1 momentin 1 kohdassa puhutaan asian ratkaisemisesta ’yksittäisen yhteistyöalueen toimesta’. Yhteistyöalue ei ole julki-soikeudellinen yhteisö eikä oikeushenkilö, joka voisi ratkaista asioita.

17.06.2024

Asia/3

Säännökseen olisi tämän vuoksi hyvä rakentaa viittausketju esimerkiksi 50 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

Lausuntopyynnössä esitetyt tarkemmat kysymykset (kyllä/ei)

Antaisivatko ehdotetut muutokset riittävät mahdollisuudet hoitaa hyvinvointialueiden rajat ylittäviä häiriötilanteita käytännössä?

-Kyllä.

Tukisivatko ehdotuksen mukaiset yhteistyöaluetasoiset ja kansalliset järjestelyt hyvinvointialueiden valmiutta ja varautumista?

-Kyllä.

Olisivatko ehdotetut normaaliolojen häiriötilanteiden hoitamista koskevat toimintamallit toimivia myös poikkeusoloissa?

-Kyllä.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 26.6.2024 klo 16 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muutoksista. Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä 2.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- [Lausuntopyyntö 17.5.2024](#)
- [Luonnos hallituksen esitykseksi](#)

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 4.6.2024](#)

HEL 2024-007211 T 03 00 00

VN/36736/2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista koskevia säännöksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (jatkossa myös toimiala) jakaa sen käsityksen, että yhteisten sosiaali- ja terveydenhuollon voimavarojen johtamisessa tarvittavat alueelliset ja kansalliset toimivaltuudet eivät ole tällä hetkellä selkeät ja riittävät vastaamaan ulko- ja turvallisuuspoliittisiin uhkakuviin, etenkin vakavammassa normaaliolojen häiriötilanteissa. Esitetyt muutokset ovat perusteltuja, tarpeellisia ja oikean suuntaisia.

Luonnos toteuttaa varsin hyvin sitä keskeistä periaatetta, että häiriötilanteidenkin johtamisen tulee perustua mahdollisimman pitkälle normaaliolojen johtamisjärjestelmälle.

Luonnoksessa ehdotettujen menettelyjen monimutkaisuus toisaalta alleviivaavaa sitä, kuinka vaikeaa on säädellä menettelyistä ja päätöksenteosta, joita on tarkoitus toteuttaa yhteistyösopimusten varassa toimivilla yhteistyöalueilla. Haluamme kuitenkin korostaa, että pidämme valittua mallia ehdottomasti toimivampana kuin yhteistyöalueiden aseman muuttamista ja kokonaan uuden hallinnon tason luomista.

Toimiala ehdottaa luonnokseen joitakin muutoksia, joilla selvennettäisiin sekä kansallisten periaatteiden määrittelyjä että päätöksenteon menettelyjä.

Kansallisesti yhtenäiset menettelyt vai alueellinen sopiminen

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa edellytetään, että yhteistyöaluesopimuksessa sovitaan muun muassa valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä. Sääntelyratkaisusta ei välity perusteluissa laajasti käsitelty tarve saada aikaan nimenomaan kansallisesti yhtenäinen näkemys muun muassa valmiussuunnitelmien keskeisestä sisällystä ja varautumisen tasoista.

Mainitun kohdan säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sääntelyllä pyritään turvaamaan saman yhteistyöalueen eri hyvinvointialueiden asukkaiden välinen yhdenvertaisuus. Tämän lisäksi asukkaiden yhdenvertaisuutta tulisi tarkastella myös kansallisella tasolla. Toimiala korostaa, että sääntely ei saa yhteistyöaluesopimuksia laadittaessa johtaa siihen, että esimerkiksi valmiuden tasojen määrittelystä sovittaisiin eri tavalla eri yhteistyöalueilla.

Samana säännöksen 6 ja 7 kohdassa ehdotetaan sovittavaksi alueellisesti periaatteet, jolla yhteistyöalueen hyvinvointialueiden resursseja voidaan käyttää toisella hyvinvointialueella tai kansallisesti. Etenkin näissä kohdissa on perusteltua, että resurssien suuntaamisesta muiden yhteistyöalueiden käyttöön on kansallisesti yhtenäiset periaatteet, eivätkä ne eroa yhteistyöalueittain.

Tämän vuoksi ehdotamme 50 a §:ään lisättäväksi asetuksenantovaltuutta. Asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä yhtenäisistä kansallisista valmiuden säätelyn tasoista ja menettelyistä eri valmiuden säätelyn tasoilla sekä periaatteista yhteistyöalueet ylittävistä resurssien käytöstä.

Ehdotetun 50 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään tuesta ja ohjauksesta yksittäiselle hyvinvointialueelle. Osa tällaisesta tuesta on jo järjestetty kansallisesti useimmiten sosiaali- ja terveysministeriön päätöksillä. Voisi olla perusteltua säätää asetuksella tiettyjen hyvinvointialueiden pysyväisluonteisista kansallisista vastuista varautumisessa ja valmiudessa. Tällaisia ovat esimerkiksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksen psykososiaalisen tuen palvelut. Tämän voisi mahdollisesti toteuttaa kirjaamalla asetuksenantovaltuuden järjestämislain 52 §:ään.

Muut huomiot

Etelä-Suomen yhteistyöaluetta sekä HUS-yhtymän ja Helsingin kaupungin välistä työnjakoa koskevat säännökset ovat kattavat ja perusteellisissa on tärkeitä ja riittävän yksiselitteisiä huomioita työnjaosta.

Ehdotetun 50 b §:n 3 momentin ensimmäistä virkettä voisi selvyyden vuoksi harkita täydennettäväksi seuraavasti: Edellä 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettujen johtoryhmän jäsenten varajäsenineen tulee olla 50 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja viranhaltijoita ”tai heidän hallintosäännössä nimettyjä sijaisiaan”.

Ehdotetun 50 c §:n 1 momentin 1 kohdassa puhutaan asian ratkaisemista ’yksittäisen yhteistyöalueen toimesta’. Kun yhteistyöalue ei ole julkisoikeudellinen yhteisö eikä oikeushenkilö, joka voisi ratkaista asioita, olisi säännökseen hyvä esimerkiksi rakentaa viittausketju 50 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

Lausuntopyynnössä lausuntopalvelu.fi-palvelussa esitettyihin erillisiin kyllä/ei-vastausvaihtoehdoilla asetettuihin kysymyksiin toimiala vastaa seuraavaa:

Antaisivatko ehdotetut muutokset riittävät mahdollisuudet hoitaa hyvinvointialueiden rajat ylittäviä häiriötilanteita käytännössä?

Kyllä.

Tukisivatko ehdotuksen mukaiset yhteistyöaluetasoiset ja kansalliset järjestelyt hyvinvointialueiden valmiutta ja varautumista?

Kyllä

Olisivatko ehdotetut normaaliolojen häiriötilanteiden hoitamista koskevat toimintamallit toimivia myös poikkeusoloissa?

Kyllä

Lausuntopyyntö

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta lausuntoa 5.6.2024 mennessä. Käsittely kaupunginhallituksessa on 17.6.2024. Sosiaali- ja terveysministeriön määräaika lausunnoille on 26.6.2024 klo 16.

Lisätiedot

Hanna Laine, yhteyspäällikkö, puhelin: 09 310 36172
hanna.e.laine(a)hel.fi

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §